

Άγιος Ιερομάρτυρας Κοσμάς ο Αιτωλός

[/ Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Στις 24 του μηνός Αυγούστου, η Εκκλησία εορτάζει και τιμά την ιερή μνήμη του αγίου ιερομάρτυρα Κοσμά του Αιτωλού. Ο άγιος Κοσμάς είναι από τους αγίους της Εκκλησίας, που ονομάζονται Νεομάρτυρες και αναφάνη-καν στα χρόνια της τουρκοκρατίας. Οι Τούρκοι, μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως, είναι στην Ανατολή οι νέοι διώκτες της Εκκλησίας, και τότε πολλοί χριστιανοί, άνδρες και γυναίκες, για να μην αλλαξοπιστήσουν, προτί-μησαν κι έδωκαν τη ζωή τους. Αυτοί είν' εκείνοι, που με το παράδειγμα και τη θυσία τους, κράτησαν ζωντανή την ορθόδοξη πίστη των υπόδουλων χριστιανών της Ανα-τολής.

Ο άγιος Κοσμάς γεννήθηκε το 1714 στο χωριό Με-γάλο Δένδρο της Αιτωλίας, γι' αυτό και ονομάζεται Αιτωλός. Έμαθε τα πρώτα γράμματα του καιρού εκείνου κι ύστερα έκαμε το δάσκαλο στα χωριά του τόπου του. Τότε ιδρύθηκε στο Άγιον Όρος η Αθωνιάδα Σχολή, κι ο Κω-σταντής, όπως λεγότανε πρώτα, πήγε εκεί και σπούδασε κοντά σε σοφούς δασκάλους. Το 1759 ήταν μοναχός με το όνομα Κοσμάς κι ύστερα ιερέας στη Μονή Φιλοθέου στο Άγιον Όρος. Καταγινότανε στη μελέτη

της θείας Γραφής και μια μέρα η προσοχή του έπεσε στα λόγια του αποστόλου Παύλου στην πρώτη προς Κορινθίους επιστολή· «Μηδείς το εαυτού ζητείτω, αλλά το του ετέρου»· κανένας να μη ζητά το δικό του συμφέρον, αλλά το συμφέρον του άλλου. Αυτό ήταν αρκετό για τον άγιο Κοσμά, που τον πονούσαν οι έξω από το μοναστήρι άνθρωποι.

Τα χρόνια τότε ήσαν από τα πιο άσχημα για τους υπόδουλους· η αγραματοσύνη, η εκκλησιαστική άγνοια κι η αμάθεια του λαού βασίλευαν παντού. Ο άγιος Κοσμάς λοιπόν πήγε στην Πόλη, πήρε άδεια κι ευλογία από τον Πατριάρχη και το 1760, σε ηλικία 46 ετών, άρχισε το ιεραποστολικό του έργο. Ο ίδιος ο άγιος Κοσμάς υστέρησε, στις ομιλίες προς το λαό, έλεγε για το λόγο που τον έκαμε να βγει από το μοναστήρι· «Άφησα τη δική μου προκοπή και το δικό μου καλό και βγήκα και περπατώ από τόπο σε τόπο και διδάσκω τους αδελφούς μου». Και για την τότε κατάσταση του λαού έλεγε πάλι στις ομιλίες του· «Δεν βλέπετε που αγρίεψε το γένος μας από την αμάθεια και γίναμε σαν τα θηρία;».

Ο άγιος Κοσμάς γύρισε τέσσερις φορές όλη σχεδόν τη στεριανή Ελλάδα και τα νησιά κι έφτασε ως τη Σερβία και τη Βόρειο Ήπειρο. Ήταν φτωχός και ταπεινός και μιλούσε στο λαό σε απλή γλώσσα για να τον καταλαβαίνουν όλοι. Από χωριό σε χωριό τον ακολουθούσαν πλήθος οι χριστιανοί και μαζί πολλοί ιερείς. Κήρυττε πάντα στο ύπαιθρο· έστηναν ένα μεγάλο ξύλινο σταυρό, ανέβαινε εκείνος ψηλότερα σε μια πέτρα ή σ' ένα σκαμνί και μιλούσε στους χριστιανούς. Σώζονται πολλές διδαχές του αγίου Κοσμά, όπως τις έγραψαν εκείνοι που τον ήκουαν, και βλέπουμε σ' αυτές πώς και τι δίδασκε ο Άγιος στο λαό. Ο σκοπός του ήταν ένας, να κρατήσει ζωντανή την ορθόδοξη πίστη και την εθνική συνείδηση του λαού.

Διαλέγουμε κάποια λόγια από τις διδαχές του αγίου Κοσμά, χωρίς να μπορούμε τώρα να τα αναπτύξουμε πλατύτερα, για να δούμε πως δίδασκε και τι έλεγε· «Να ευφραίνεσθε, όπου είσθε ορθόδοξοι χριστιανοί... Να χαίρεσθε. όπου βγάζετε το ψωμί σας με τον κόπο σας... Το κορμί σας ας το κάψουν, ας το τηγανίσουν, τα πράγματά σας ας τα πάρουν. Μη σας μέλει· δώσατέ τα· δεν είναι δικά σας. Ψυχή και Χριστός σας χρειάζεται. Αυτά τα δύο, όλος ο κόσμος να πέσει, δεν μπορεί να σας τα πάρει, εκτός και τα δώσετε με το θέλημά σας...». Έτσι κήρυττε ο άγιος Κοσμάς και συγχρόνως έβαζε τους χριστιανούς να φτιάχνουν σχολεία· σε μια επιστολή του γράφει πως ίδρυσε διακόσια δημοτικά και δέκα ελληνικά σχολεία.

Η ιεραποστολική δράση του αγίου Κοσμά κράτησε είκοσι χρόνια. Παντού τον έβλεπαν για άγιο, γιατί και τη χάρη της προφητείας είχε, καθώς και σώζονται μαζί με τις διδαχές και πολλά προφητικά του λόγια. Ωμιλούσε συμβολικά, για να μη τον καταλαβαίνουν οι Τούρκοι· έλεγε για το «ποθούμενον» κι εννοούσε την Ελληνική επανάσταση. Κι οι Τούρκοι ακόμα τον αγαπούσαν και τον σέβονταν και μόνο οι

Εβραίοι τον μισούσαν, επει-δή καταπολεμούσε τα κυριακάτικα παζάρια τους. Οι Εβραίοι στο τέλος κατάφεραν να καταδικαστεί σε θά-νατο και να κρεμαστεί στις 24 Αύγουστου 1779. Το σώ-μα του το έριξαν στο ποτάμι, κι οι χριστιανοί το πήραν ύστερα και το έθαψαν με ευλάβεια στο χωριό Καλικόντασι. Εκεί βρίσκονται μέχρι τώρα τα ιερά λείψανά του. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο στις 20 Απριλίου 1961 κατάταξε επίσημα τον άγιο Κοσμά τον Αιτωλό στους Νεομάρτυρες. Αμήν.

(Πηγή: +Μητροπ. Κοζάνης Διονυσίου, Εικόνες έμψυχοι, εκδ. Αποστ. Διακονία, σ. 111-113).